

KL
Gyldenløvesgade 11
1600 København V

2. Det Sociale Nævn for Københavns Amt
3. Socialministeriet

Dato: 25. marts 2002
Kontor: 4. kommunekontor
J. nr.: 2002/1170-19
Sagsbeh.: DSI
Fil-navn: gebyr

Ved brev af 4. januar 2002 har KL rettet henvendelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedrørende fortolkning af den kommunale gebyrlov. KL har anmodet om ministeriets stillingtagen til By- og Boligministeriets brev af 4. september 2000 til Esbjerg Kommune samt Det Sociale Nævns brev af 19. september 2001. Det er oplyst, at disse breve efter KL's opfattelse underkender kommunernes nugældende praksis i forbindelse med administration af ovennævnte lov.

KL har i den forbindelse henvist til, at det fremgår af By- og Boligministeriets brev, at hvis der aftales en afdragsordning vedrørende for meget udbetalt boligstøtte, og modtageren overholder denne aftale, vil betaling i overensstemmelse hermed ikke kunne betragtes som for sen betaling, og der kan ikke opkræves morarenter efter gebyrloven.

KL har endvidere henvist til, at det fremgår af Det Sociale Nævn for Københavns Amts brev af 19. september 2001, at Brøndby Kommune i en konkret sag om betalingsordning vedrørende tilbagebetalingspligtig/for meget udbetalt boligsikring ikke havde hjemmel til at pålægge ekspeditionsgebyr i forbindelse med udsendelse af rykkerskrivelse, idet der ikke på tidspunktet for udsendelsen af rykkerskrivelsen var taget stilling til skyldnerens betalingsevne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

1. § 1, § 3 og § 4, stk. 1, i lov om gebyrer og morarenter vedrørende visse ydelser, der opkræves eller inddrives af amtskommuner og kommuner (lov nr. 939 af 27. december 1991, som senest ændret ved lov nr. 1093 af 29. december 1997) er sålydende:

"§ 1. Loven finder anvendelse, hvis andet ikke er bestemt ved eller i henhold til lov.

§ 3. Kommunalbestyrelsen og amtsrådet kan bestemme, at der ved for sen betaling af ydelser, der opkræves af myndigheden, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret, skal betales en rente, der udgør 1 pct. pr. påbegyndt måned fra kravets forfaldsdato at regne. Renten tilfalder den myndighed, der opkræver ydelsen.

§ 4. De af denne lov omfattede gebyrer og renter tillægges udpantningsret."

Betingelserne for, at en kommunalbestyrelse eller et amtsråd kan træffe beslutning om opkrævning af morarenter i henhold til gebyrlovens § 3 ved for sen betaling af en ydelse, er, at der ikke i den øvrige lovgivning er særlige regler om opkrævning af morarenter ved for sen betaling af den omhandlede ydelse, at den omhandlede ydelse er tillagt udpantningsret, og at den omhandlede ydelse opkræves af kommunen henholdsvis amtskommunen.

For så vidt angår betingelsen om, at ydelsen skal opkræves af kommunen henholdsvis amtskommunen, bemærkes følgende:

Gebyrlovens § 2, stk. 2, har følgende ordlyd:

"Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der skal betales gebyr til kommunen for erindringskrivelser vedrørende ikke rettidigt betalte ydelser, der opkræves eller inddrives af kommunen, og som i lovgivningen er tillagt udpantningsret."

I bemærkningerne til § 2 i gebyrloven er blandt andet anført følgende:

"Da kommuner - i modsætning til amtskommuner - tillige inddriver krav fra andre end kommunerne selv, navnlig skyldige underholdsbidrag og skattekrav, er hjemlen for kommunernes vedkommende udstrakt til tillige at omfatte krav, der inddrives af kommunerne."

Som det fremgår af ovenstående, anvendes betegnelsen "opkræve" i gebyrloven i forbindelse med en kommunes eller en amtskommunes egne krav, mens betegnelsen "inddrive" anvendes i relation til en anden myndigheds krav. Gebyrlovens § 3 om opkrævning af morarenter finder således alene anvendelse, når der er tale om krav, for hvilke kommunen eller amtskommunen er kreditor. Gebyrlovens § 2 om opkrævning af gebyrer finder derimod anvendelse såvel når der er tale om krav, for hvilke kommunen eller amtskommunen er kreditor, som når kommunen tillige inddriver krav for andre end kommunen selv.

2. For så vidt angår By- og Boligministeriets brev af 4. september 2000 til Esbjerg Kommune skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærke, at By- og Boligministeriet forinden havde anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om en udtalelse om sagen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har som svar herpå ved brev af 7. juni 2000 til By- og Boligministeriet bl.a. oplyst følgende:

"By- og Boligministeriet har for så vidt angår de i § 75, stk. 1, i lov om individuel boligstøtte omtalte arter af boligstøtte, som en borger har modtaget uretmæssigt, oplyst over for Indenrigsministeriet, at en kommune er berettiget til hele tilbagebetalingsbeløbet vedrørende uretmæssigt modtaget boligsikring eller boligydelse, efterhånden som det indgår.

Under henvisning til at en kommune er berettiget til hele tilbagebetalingsbeløbet, er det Indenrigsministeriets opfattelse, at kommunen i forhold til gebyrloven må anses for at være kreditor i relation til krav på tilbagebetaling af for meget udbetalt boligsikring eller boligydelse.

Indenrigsministeriet er derfor af den opfattelse, at en kommunalbestyrelse kan bestemme, at gebyrlovens § 3 om morarenter skal finde anvendelse ved for sen tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.

Det er på denne baggrund Indenrigsministeriets opfattelse, at det i boligstøttevejledningens punkt 14.5.4.1. anførte, hvorefter gebyrlovens § 3 finder anvendelse på disse krav, er korrekt.

Med hensyn til det i boligstøttevejledningen anførte om, at krav om morarenter efter gebyrloven forudsætter, at boligstøttemodtageren har tilsidesat en fastsat eller aftalt tilbagebetalingsfrist, bemærkes, at det efter gebyrloven er en forudsætning for opkrævning af morarenter, at tilbagebetalingskravet er forfaldent, og at den pågældende ydelse er betalt for sent.

Det tilkommer By- og Boligministeriet at tage stilling til, hvornår dette tidspunkt indtræder i forhold til krav på tilbagebetaling af uretmæssigt modtaget boligsikring eller boligydelse."

Spørgsmålet om, hvornår et tilbagebetalingskrav på boligstøtteområdet er forfaldent, er en problemstilling, der henhører under det daværende By- og Boligministerium – nu Socialministeriet.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal derfor henvise KL til eventuelt at rette henvendelse til Socialministeriet.

3. For så vidt angår Det Sociale Nævn for Københavns Amts brev af 19. september 2001 skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærke, at ministeriet ikke kan tage stilling til nævnets afgørelser, herunder den retsopfattelse, nævnet giver udtryk for i konkrete sager.

Ministeriet kan dog generelt oplyse, at betingelserne for, at en kommunalbestyrelse for en given ydelse kan træffe beslutning om opkrævning af gebyrer ved udsendelse af erindringsskrivelser i henhold til gebyrloven, er, at der ikke i den øvrige lovgivning er særlige regler om opkrævning af gebyrer ved udsendelse af erindringsskrivelser, at den omhandlede ydelse i lovgivningen er tillagt udpantringsret, og at den omhandlede ydelse opkræves eller inddrives af kommunen.

Det er endvidere en betingelse for at opkræve gebyr, at den pågældende ydelse ikke er betalt rettidigt. I tilfælde af, at en vurdering af skyldnerens betalingsevne er påkrævet, før der kan tages stilling til, om et krav er forfaldent, og ydelsen derfor ikke, før en sådan vurdering er foretaget, kan anses for betalt for sent, vil der således ikke kunne opkræves gebyr for erindringsskrivelser i medfør af gebyrloven. Ministeriet er ikke bekendt med, om dette er tilfældet på boligsikringsområdet.

Der er derimod ikke yderligere betingelser for at opkræve gebyr i henhold til gebyrloven.

Kopi af dette brev er sendt til Socialministeriet og Det Sociale Nævn for Københavns Amt til orientering.

Med venlig hilsen

Pernille Christensen

2. Det Sociale Nævn for Københavns Amt, Statsamtet København, Hejrevej 43, 2400 København NV

3. Socialministeriet, Holmens Kanal 22, 1060 København K

2.-3. Not.

Hvilket herved meddeles til orientering.

